

Santuari de l'Estrella

Encara que l'Estrella pertany a Mosquerola, municipi de Terol, on li diuen "La Villeta"; està molt lligada a Vistabella del Maestrat, ja que forma part espiritual de la muntanya sagrada dels valencians, Penyagolosa. L'Estrella i Sant Joan de Penyagolosa es poden unir mitjançant una línia imaginària que travessa el Pla de Vistabella.

Els orígens de l'Estrella es remunten al segle XIV i es relacionen amb el Castell del Mallo: després del seu desmantellament es pobla un petit llogaret en el marge esquerre del riu Montlleó. La finalitat del poblat sembla ser el cultiu de vinya.

El culte marià que es va desenvolupar a l'Estrella durant el segle XVII es reflecteix en diversos fets. El 1647 el Papa Inocenci X concedeix indulgències a la Confraria de l'Estrella. El 1673 mossèn Domingo Monforte institueix una capellania laical a l'Estrella. Els peregrinatges comencen a desenvolupar-se. Des del 1720 fins al 1731 es produeix la reconstrucció del santuari i també es va construir un alberg: la casa Vella. El 1738 la vila construeix una nova hostatgeria, la casa Nova, que al costat del santuari completa la plaça de la Villeta.

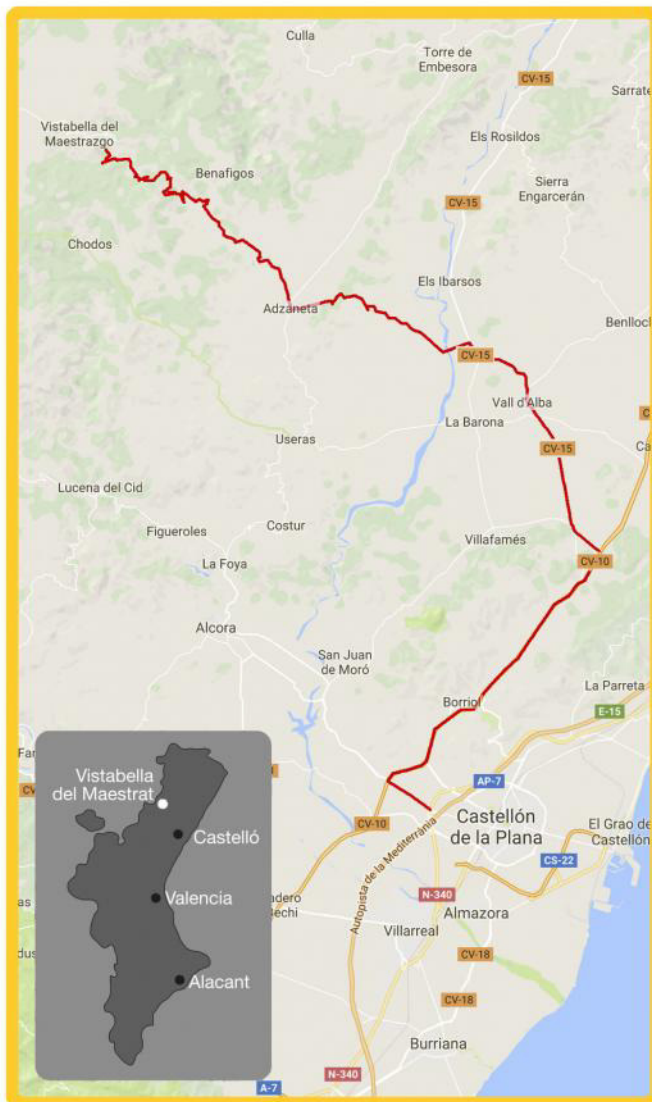
L'Església actual té una planta de tres naus. La nau principal es cobreix amb voltes de canó amb llunetes mentre que les laterals ho fan amb casquets esfèrics. S'han perdut la majoria dels retaules, però es conserven restes del programa pictòric d'iconografia mariana. El santuari presenta tendències llevantines i unes característiques pròpies de l'arquitectura de la primera meitat del segle XVIII a la zona.

A la banda dreta del santuari es conserven restes d'algunes vivendes, desaparegudes l'any 1883, a causa d'una pluja torrencial que va arrossegar pedres i tot el que va trobar al seu pas. En aquest fatídic succés van desaparèixer 17 cases i van morir 26 persones.

Anteriorment eren dues les romeries que s'efectuaven al santuari de l'Estrella, un d'ells es feia el primer diumenge de maig i és l'únic que es manté, encara que ara ha passat del primer diumenge a l'últim. L'altre romiatge era el de Sant Martí o del Patrocini de la Verge, que es feia el mes de novembre. Aquesta peregrinació es considerava com la festa patronal de la Villeta, però també era compartida pels de Mosquerola i significava la fi del cicle de recollida del raïm.

Com pots arribar?

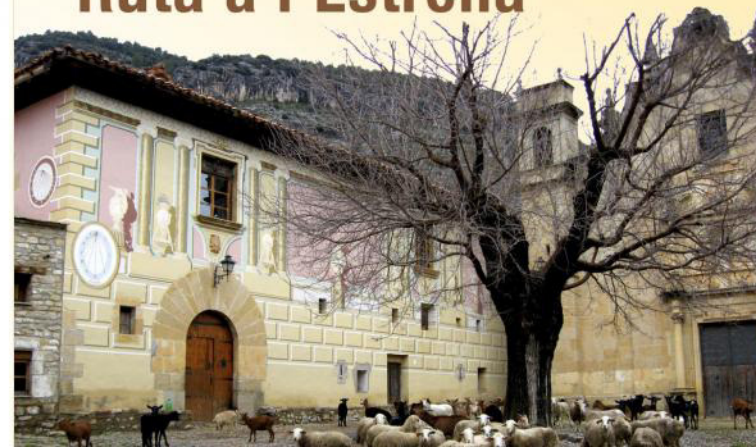

www.vistabelladelmaestrat.es

Vista bella del Maes trat

Ruta a l'Estrella

Informació de la ruta

ANADA:

Recorregut: 9,430 metres
Temps aproximat: 2h 55 minuts

Notes: Itinerari proposat d'anada pel pla d'Avall, pel mas de Batiste tot seguint l'antic camí a l'Estrella que davalla finalment pel barranc del Cirer. Desnivell fort a l'últim tram, però en baixada.

TORNADA:

Recorregut: 13,420 metres
Temps aproximat: 4h 15 minuts

Notes: Tornada proposada pel mas del Tomegal, la Fontana de Dalt, mas de Rosca, mas de Lunes i la Venta. Itinerari amb alguns trams per sendes poc definides. Compta amb desnivells més importants en pujada.

Recomanem estar en bona forma i habituats a caminar per la muntanya, tant per l'orientació com per l'esforç físic que demana la ruta.

Aquest és el sentit de la ruta proposat i recomanat, evidentment es pot fer la ruta en sentit invers, tenint en compte que els temps poden canviar pels desnivells.

